

Kod: KTÜ.YNG.133**Senato: 24.03.2026****Sayı: 363-5****YÖNERGE****KARADENİZ TEKNİK ÜNİVERSİTESİ
FİKRİ VE SİNAİ MÜLKİYET HAKLARININ KORUNMASI VE TİCARİLEŞMESİ
YÖNERGESİ****BİRİNCİ BÖLÜM
Başlangıç Hükümleri****Amaç**

MADDE 1- (1) Bu Yönerge; Karadeniz Teknik Üniversitesi (KTÜ) çalışanları (akademik, idari ve misafir araştırmacılar) ile çalışanlara ilişkin hükümlerin uygulandığı öğrenci ve stajyerlerin fikri ve sınai mülkiyet haklarının (FSMH) belirlenmesi, korunması, paylaşılması ve ticarileştirilmesine ilişkin usul ve esasları düzenler.

Kapsam

MADDE 2- (1) Bu Yönerge, KTÜ çalışanları (akademik, idari ve misafir araştırmacılar) ile çalışanlara ilişkin hükümlerin uygulandığı öğrenci ve stajyerler tarafından yürütülen araştırma ve geliştirme çalışmalarının yanı sıra; tezler, bitirme projeleri, ulusal/uluslararası destekli projeler, üniversite iş dünyası iş birliği çalışmaları ve üçüncü taraflarla yapılan sözleşmeler çerçevesinde ortaya çıkan fikri ve sınai mülkiyet haklarını kapsar.

Dayanak

MADDE 3- (1) Bu Yönerge 10/01/2017 tarihli 29944 sayılı Resmi Gazetede yayımlanan 6769 sayılı Sınai Mülkiyet Kanununa, 06/11/1981 tarihli 17506 sayılı Resmi Gazetede yayımlanan 2547 sayılı Yükseköğretim Kanununa ve 24/04/2017 tarihli ve 30047 sayılı Resmi Gazetede yayımlanan Sınai Mülkiyet Kanununun Uygulanmasına Dair Yönetmelik ile 29/09/2017 tarihli 30195 sayılı Resmi Gazetede yayımlanan Çalışan Buluşlarına, Yükseköğretim Kurumlarında Gerçekleştirilen Buluşlara ve Kamu Destekli Projelerde Ortaya Çıkan Buluşlara Dair Yönetmelik ile 28.04.2025 tarihli ve 32884 sayılı Resmi Gazetede yayımlanan Karadeniz Teknik Üniversitesi Teknoloji Transferi Uygulama ve Araştırma Merkezi Yönetmelik hükümlerine dayanılarak hazırlanmıştır.

Tanımlar

MADDE 4- (1) Bu Yönergede geçen;

- Başvuru Sahibi: Fikri ve sınai mülkiyet haklarının korunması amacıyla ilgili mercilere başvuru yapan ve başvuru ile Fikri ve Sınai Mülkiyet Haklarının sahibi olan kurum/kuruluşları,
- Buluş: Her türlü fikri ve sınai mülkiyet hakkına konu olabilecek fikir, tasarım ve/veya ürünü,
- Buluşçu/Buluş Sahibi: Her türlü fikri ve sınai mülkiyet hakkına konu olabilecek fikir ve/veya ürünün oluşmasına katkı sağlayan çalışan, öğrenci ve diğer kişi/kişileri,
- Çalışan: KTÜ bünyesinde görev yapan akademik ve idari personeli, Üniversite ile hizmet ilişkisi bulunan sözleşmeli personeli, kamu görevlileri, benzeri statülerde görev yapan tüm çalışanları, misafir araştırmacıları ve 6769 sayılı Sınai Mülkiyet Kanununda "çalışan" olarak tanımlanan kişileri,

d) Fikri ve Sınai Mülkiyet Hakları: Patent, faydalı model, endüstriyel tasarım, marka, coğrafi işaret, entegre devre topografyası, telif hakları, yazılım ve know-how gibi koruma altına alınabilir fikri ve sınai ürünleri,

e) Hizmet Buluşu: Çalışan ve öğrencilerin, iş ilişkisi veya eğitim-öğretim süreci kapsamında, görevi gereği veya iş yerinin faaliyet alanına giren bir konuda, Üniversitenin olanaklarından yararlanarak yaptığı buluşu,

f) KTÜ TTM: KTÜ Teknoloji Transferi Uygulama ve Araştırma Merkezini,

g) Misafir Araştırmacı: KTÜ ile doğrudan hizmet ilişkisi bulunmayan; ancak iş birliği, akademik değişim, ortak proje, burs, protokol veya benzeri yollarla Üniversiteye bağlı birimlerde araştırma faaliyetleri yürüten ve Üniversite altyapısından yararlanan gerçek kişiyi,

ğ) Öğrenci: KTÜ'de önlisans, lisans ve lisansüstü programlarda eğitim - öğretim döneminde kayıtlı bulunan ve/veya staj yapan kişi/ kişileri,

h) Serbest Buluş: Hizmet buluşu tanımı dışında kalan ve çalışanlar, öğrenciler, stajyerler ve misafir araştırmacıların kendi kişisel bilgi ve olanaklarıyla gerçekleştirdiği buluşu,

ı) Ticarileştirme: Fikri veya sınai mülkiyet hakkının lisanslama, devir, spin-off şirket kurulumu, girişim desteği, satış, ortaklık gibi yöntemlerle ekonomik değere dönüştürülmesini,

i) Üniversite: Karadeniz Teknik Üniversitesini,
ifade eder.

İKİNCİ BÖLÜM

Görev, Yetki ve Sorumluluklar

KTÜ TTM'nin görev, yetki ve sorumlulukları

MADDE 5- (1) KTÜ TTM'nin görev, yetki ve sorumlulukları şunlardır;

a) Yönetmeliğinde belirtilen görev ve yetkiler kapsamında, hedef kitlesine yönelik fikri ve sınai mülkiyet haklarının korunması, yönetimi, farkındalık oluşturulması ve ticarileştirilmesine ilişkin faaliyetleri yürütmek,

b) Bu Yönerge kapsamındaki tüm fikri ve sınai mülkiyet hakları (FSMH) bildirimlerinin alınması, değerlendirilmesi, başvurularının yapılması, tescil süreçlerinin takibi, koruma ve yenileme süreçlerinin ve süreçlerinin (harç ödemeleri dahil) takibi, ticarileştirme, gelir paylaşımı ve diğer ilgili işlemleri Üniversite adına yürütmek,

c) Gerekli görülen durumlarda buluşçulara FSMH süreçleri, başvuru hazırlığı, hak sahipliği ve ticarileştirme konularında bilgilendirme ve yönlendirme yapmak,

ç) Bu Yönerge kapsamında tanımlanan tüm süreçlerin yürütülmesi için gerekli hizmet alım süreçlerini planlamak ve uygulamakla yükümlüdür.

d) Bu Yönerge kapsamında tanımlanan tüm süreçlerin/belgelerin gizliliğini, kayıtlarını ve arşivlenmesini sağlamak, gerekli görülen hâllerde gizlilik ve materyal transfer sözleşmelerini düzenlemek ve bilgi güvenliği tedbirlerini uygulamak,

e) Üniversiteye ait veya ortak hak sahipliği bulunan buluşların ticarileştirilmesine yönelik stratejileri geliştirmek, uygulamak, izlemek, bu kapsamda lisanslama, devir, spin-off, ortak girişim veya uygun görülen diğer modellerden yararlanmak ve uygulanacak yöntemleri, her bir buluşun niteliği ve piyasa koşulları dikkate alınarak belirlemek,

f) Bu Yönerge kapsamında tanımlanan süreçleri yürütülmesinde KTÜ TTM Yönetim Kurulu tarafından alınan stratejik karar ve belirlenen esaslar çerçevesinde işlem tesis etmek,

g) KTÜ TTM Yönetim Kurulunun yılbaşında belirlediği başvuru stratejisi çerçevesinde buluş bildirimlerine ilişkin başvuruların, tescil ve ticarileştirme süreçlerini yürütmek, bu kapsamda alınan buluş bildirimleri için ayrıca Yönetim Kurulu onayı aranmaksızın işlem tesis etmek,

ğ) Bu Yönerge kapsamında yürütülen fikri ve sınai mülkiyet haklarına ilişkin süreçlere dair her yıl bir faaliyet raporu hazırlamak, gerek görülmesi halinde dönemsel ara raporlar düzenlemek, hazırlanan raporu, ÜYK'ya gönderilmek üzere KTÜ TTM Yönetim Kurulu tarafından onayına sunmak,

- h) Üniversitenin hak sahipliği bulunan buluşların koruma maliyetlerini ve değerlendirme ile ticarileştirme süreçlerine ilişkin ihtiyaç duyulan yıllık bütçeyi hazırlamak ve Üniversiteye bildirmek,
- i) Ortak projeler ve dış kurumlara yürütülen çalışmalar kapsamında fikri mülkiyet haklarının korunması ve paylaşımına ilişkin süreçlerde gerekli koordinasyonu sağlamak,
- ii) FSMH farkındalık ve teşvik programlarını (ödül, yarışma, mentörlük ve benzeri) planlamak, yürütmek ve izlemek.

KTÜ TTM Yönetim Kurulunun görev, yetki ve sorumlulukları

MADDE 6- (1) KTÜ TTM Yönetim Kurulunun görev, yetki ve sorumlulukları şunlardır;

- a) Üniversitenin FSMH politikalarını belirlemekle ve Üniversite adına yapılacak olan fikri ve sınai mülkiyet başvuruları ile ticarileştirme süreçlerine ilişkin yıllık stratejiyi belirlemek,
- b) Başvuruların önceliklendirilmesine, korunacak veya serbest bırakılacak hakların tespitine, bu kararlar doğrultusunda buluşlar için değerlendirme raporlarının hazırlanmasına ve ulusal veya uluslararası koruma başvurusu yapılmasına veya başvurudan vazgeçilmesine karar vermek,
- c) Üniversiteye ait veya ortak hak sahipliği bulunan fikri ve sınai mülkiyet haklarının lisanslama, devir, spin-off, ortak girişim veya diğer yöntemlerle ticarileştirilmesine ilişkin kararlar almak,
- ç) KTÜ TTM tarafından hazırlanan yıllık faaliyet raporlarını incelemek, onaylamak ve ÜYK'ya sunmak,
- d) Bu Yönerge çerçevesinde alınan kararları, ÜYK'ya yıllık olarak bildirmek,
- e) Ortak projeler ve iş birlikleri kapsamında ortaya çıkan buluşların haklarının paylaşımını ve yönetimini ilgili taraflarla müzakereler ve muhtemel uyuşmazlıkların çözümüne yönelik karar almak ve gerekli durumlarda Üniversiteyi temsil etmek,
- f) Üniversitenin hak sahibi olduğu tescilli buluşların üçüncü kişiler tarafından izinsiz kullanılması durumunda yapılacak işlemler hakkında tavsiye kararı almak ve ÜYK'ya sunmak.

Üniversitenin görev, yetki ve sorumlulukları

MADDE 7- (1) Üniversitenin görev, yetki ve sorumlulukları şunlardır;

- a) Bu Yönerge kapsamında yapılan tüm FSMH bildirimlerinin alınması, değerlendirilmesi, başvurularının yapılması, tescil süreçlerinin takibi, hak sahipliği, ticarileştirme, gelir paylaşımı ve benzeri işlemlerinin yürütülmesi ile ilgili süreçleri KTÜ TTM ve KTÜ TTM Yönetim Kurulu aracılığıyla yapmak,
- b) Hizmet buluşu niteliğindeki ve bu Yönergeyle sınırları belirlenen buluşlar üzerinde tam veya kısmi hak talebinde bulunmak; hak talebinde bulunulması hâlinde, koruma başvurularını dört ay içinde Üniversite adına veya ortak hak sahipleriyle birlikte yapmak,
- c) Hak talep edilen başvurulara ilişkin koruma maliyetlerini ve portföyündeki buluşların değerlendirme ile ticarileştirme süreçlerine ilişkin giderleri, bütçe imkânları ölçüsünde ve hak sahipliği oranında ilgili harcama kalemlerinden karşılamak,
- ç) Üniversiteye ve birimlerine ait marka, isim, logo gibi kurumsal unsurların korunması ve kullanımı, ilgili iç düzenlemeler çerçevesinde bu unsurların tesciline ilişkin işlemleri, ihtiyaç hâlinde KTÜ TTM'nin koordinasyonunda gerçekleştirmek,
- d) Fikri ve sınai haklara konu buluşların ve ilgili hakların üçüncü kişilerce izinsiz kullanımının önlenmesi, gizli nitelikteki bilgi ve belgelerin korunması ve buluşların gizliliğinin sağlanması; izinsiz veya uygunsuz kullanımın tespiti hâlinde gerekli hukuki süreçlerin başlatılması ve koruma önlemlerinin alınmasıdır.

Üniversite Yönetim Kurulunun görev ve yetkileri

MADDE 8- (1) ÜYK'nın görev ve yetkileri şunlardır;

- a) Üniversitenin fikri ve sınai mülkiyet hakları politikalarının belirlenmesine ve uygulamasına ilişkin çerçeve kararları almakla yükümlüdür.

b) Bu Yönerge çerçevesinde yükümlülükleri tanımlanan KTÜ TTM Yönetim Kurulunun gelir paylaşımı, hak devri, korumadan vazgeçme ve benzeri hususlarda aldığı kararları değerlendirerek, karara bağlamakla yükümlüdür.

c) KTÜ TTM Yönetim Kurulunun bu Yönerge çerçevesinde aldığı kararlarına karşı yapılan itirazları değerlendirmek ve kesin karara bağlamakla yükümlüdür.

Buluşçuların yükümlülükleri

MADDE 9- (1) Buluşçuların yükümlülükleri şunlardır;

a) 6769 sayılı Sınai Mülkiyet Kanun ve bu Yönergenin dayandığı yönetmelik ve bu Yönergede belirlenen sorumlulukları yerine getirmek;

b) Bu Yönergede belirtilen buluş bildirimini, buluşa ilişkin gizlilik, bilgi, belge ve teknik desteği temini ve benzeri gibi başvuru, koruma ve ticarileşme süreçlerinde gerekli iş birliğini göstermek,

c) Bu Yönerge çerçevesinde buluş bildirimini dâhil olmak üzere sunacakları tüm bilgilerin doğruluğundan sorumludur.

ÜÇÜNCÜ BÖLÜM

Buluş Bildirimi ve Değerlendirme

Buluş bildirimini

MADDE 10- (1) Buluş bildirimini, yükümlülükleri, bildirim şekli ve içeriği, değerlendirilmesi ve gizlilik esasları KTÜ TTM Yönetim Kurulu tarafından belirtilen şekilde uygulanır.

Buluş bildirimini yükümlülüğü

MADDE 11- (1) Buluşçu(lar), Üniversitede edindikleri bilgi ve tecrübe veya Üniversite kaynaklarından yararlanarak gerçekleştirdikleri buluşları bu Yönerge hükümleri doğrultusunda gecikmeksizin (en geç bir ay içinde) KTÜ TTM'ye buluş bildirim formunu doldurmak suretiyle bildirmekle yükümlüdür. Hizmet buluşu niteliğinde olan bu buluşlar için buluş bildirim yükümlülüğü, Buluşçuların Üniversiteden ayrılmış olmaları durumunda da geçerlidir.

(2) Buluşçu(lar), geçici olarak başka bir kurum, kuruluş veya yükseköğretim kurumunda görevlendirildikleri, eğitim aldıkları, staj yaptıkları veya benzeri bir program kapsamında buldukları süre içerisinde ortaya çıkan buluşları, gecikmeksizin (en geç bir ay içinde) KTÜ TTM ve ilgili kurum/kuruluşun fikri ve sınai mülkiyet hakları ile ilgili süreçlerini yürüten yetkili birim veya kuruluna yazılı olarak bildirmekle yükümlüdür.

(3) Buluş, birden çok buluşçu tarafından ortaya çıkarılmış ise, buluş bildirimini birlikte yapılabilir. Buluş, farklı kurum/kuruluşlardaki kişiler tarafından yapılmışsa, buluşu yapanlar buluş bildirimini kendi kurum/kuruluşlarına ayrı ayrı yapmalıdır. Yapılacak bildirimde buluş sahiplerinin adları ve buluş üzerindeki katkı paylarının toplamı %100 olacak şekilde belirtilir. Katkı payları belirtilmemişse, katkı paylarının eşit olduğu kabul edilir.

(4) Buluşa ait başvuru herhangi bir sebeple KTÜ TTM'ye bildirilmeden önce yapılmışsa buluşçu(lar), başvurunun yapıldığını bir hafta süre içerisinde KTÜ TTM'ye yazılı bildirmekle yükümlüdür. KTÜ TTM Yönetim Kurulu tarafından yapılacak hak sahipliği değerlendirmesi sonrası buluşa dair sahiplik ve devir işlemleri başlatılabilir. Hak sahipliği talebinde bulunulmaması veya hak talebine ilişkin kararın, usulüne uygun bildirim tarihinden itibaren öngörülen süre içinde buluşçuya yazılı olarak bildirilmemesi hâlinde buluş serbest buluş niteliği kazanır ve bu durum KTÜ TTM tarafından buluşçu(lar)a yazılı olarak bildirilir.

(5) Buluşçu(lar), serbest buluş niteliği taşımayan buluşları üçüncü kişiler namına, üçüncü kişiler adına ya da sahibi/ortağı oldukları şirketler üzerinden başvuruya konu edemezler. Buluşçu(lar), bildirim yükümlülüğünü yerine getirmemeleri nedeniyle doğacak zararlardan sorumludur.

Bildirim şekli ve içeriği

MADDE 12- (1) Buluş bildirimini; buluşun konusu, teknik çözümü, gerçekleştirilme şekli, ortak buluşçular (varsa), gerekli diğer bilgi ve belgeler, kullanılan Üniversite kaynakları ve varsa üçüncü

taraf yükümlülüklerini açıkça içermelidir. Bildirimde doğru, eksiksiz ve gerçeğe uygun bilgi verilmesi zorunludur. Buluşun açıklanması için gerekli olabilecek teknik çizimlerin hazırlanması sorumluluğu buluş sahibi(leri)ne aittir.

(2) Buluşçu(lar), başvuru, ülke girişi, itiraz ve benzeri gibi bütün süreçlerde talep edilen bilgi, belge ve tasarım ve benzeri her türlü girdiyi en geç yedi iş günü içerisinde sağlamak ile sorumludur. Aksi halde KTÜ TTM'nin süreci yürütme sorumluluğu ortadan kalkacak olup, süresi içerisinde cevap vermemesi nedeni ile yaşanacak olası hak kayıplarından buluşçu(lar) sorumlu olacaktır. Mücbir sebep veya haklı mazeret hâlinde KTÜ TTM tarafından makul süre uzatımı verilebilir.

Bildirim ön değerlendirmesi

MADDE 13- (1) KTÜ TTM, buluş bildirimlerinin alınmasını müteakip, bildirim ön değerlendirmesini yapmak ve gerekli görülen düzeltmeleri buluş sahibine, bildirim KTÜ TTM'ye ulaştığı tarihten itibaren en geç iki ay içinde yazılı olarak bildirmekle yükümlüdür. Bu süre içinde bildirim yapılmaması halinde, buluş bildirimi usulüne uygun yapılmış sayılır.

(2) Buluşçunun, KTÜ TTM tarafından bildirilen eksiklikleri bir ay içinde gidermemesi hâlinde, usulüne uygun buluş bildirimi yapılmamış sayılır ve bu durum buluşçuya yazılı olarak bildirilir.

(3) Buluş bildirimi üzerinde gerekli düzeltmelerin yapılmasının sonrasında, KTÜ TTM, Üniversite adına hak sahipliği talebine ilişkin kararını, buluş bildirimini KTÜ TTM'ye eksiksiz ulaştığı tarihten itibaren dört ay içinde buluşçuya yazılı olarak bildirmekle yükümlüdür.

(4) KTÜ TTM tarafından gerekli görülmesi halinde buluşa ilişkin teknik inceleme, literatür ve benzerlik taraması, patentlenebilirlik ön araştırması ve benzeri çalışmaları yapılabilir veya yaptırılabilir.

Gizlilik yükümlülüğü

MADDE 14- (1) Buluşçu(lar), koruma başvurusu akabinde ilgili kurum tarafından şekli uygunluk bildirimi verilinceye kadar buluşa ilişkin bilgileri üçüncü kişilerle paylaşamaz; bildiri, makale, tez ve benzeri yayımlayamaz. Zorunlu hallerde KTÜ TTM'nin yazılı uygun görüşü alınır.

DÖRDÜNCÜ BÖLÜM Hak Sahipliği Esasları

MADDE 15- (1) Üniversite, hizmet buluşu niteliğindeki ve bu Yönergeyle sınırları belirlenen buluşlar üzerinde 6769 sayılı Sınai Mülkiyet Kanunu ve ilgili mevzuat hükümleri çerçevesinde tam veya kısmi hak talebinde bulunma yetkisine sahiptir. Hak sahipliği talebinde bulunulması hâlinde, koruma başvuruları dört ay içinde Üniversite adına veya ortak hak sahipleriyle birlikte yapılır.

(2) Üniversitenin hak sahipliği talebine karşı, buluşçu buluşunun serbest buluş olduğunu ileri sürerek, hak sahipliği kararı alınmasından sonra en geç bir ay içinde Üniversiteye ilgili belgelerle birlikte, itiraz edebilir. Yapılan itiraz, ÜYK tarafından değerlendirilir; gerekirse uzmanlardan görüş alınabilir. ÜYK itiraz tarihinden itibaren iki ay içinde itirazı karara bağlar; karar itirazda bulunana yazılı olarak bildirilir. Yazılı bildirim yapılmadığı takdirde buluş, serbest buluş niteliği kazanır.

(3) Hak sahipliği oranlarının belirlenmesinde, buluşçu veya buluşçular tarafından KTÜ TTM'ye yapılan buluş bildirimindeki katkı beyanları dikkate alınır. Ancak bu beyanlar tek başına bağlayıcı olmamakla birlikte, nihai hak sahipliği oranları, KTÜ TTM Yönetim Kurulunun değerlendirmesi ve ÜYK'nın onayı ile kesinleşir.

(4) Üniversitenin kendi kaynakları (BAP, döner sermaye ve benzeri) ve/veya diğer üniversiteler, kurum ve kuruluşların mali katkılarıyla (BAP, döner sermaye ve benzeri) desteklenen projeler kapsamında ortaya çıkan/çıkması muhtemel buluşlarda, tarafların proje bütçesine yaptıkları mali katkı oranı, hak sahipliğinin belirlenmesinde asgari oran olarak esas alınır. Asgari oranın altında bir hak sahipliği belirlenmesi; kamu yararı, teknik katkıların niteliği veya stratejik gerekçelerin varlığı hâlinde, KTÜ TTM Yönetim Kurulunun gerekçeli kararı üzerine ÜYK'nın onayı ile mümkündür.

(5) Çalışan, öğrenci ve stajyerlerin herhangi bir kurum ve kuruluşa proje yürütücüsü sıfatıyla proje başvurusu yapması halinde, projenin yürütülmesi esnasında veya sonucunda ortaya çıkabilecek buluşlara ilişkin hak sahipliğinin tamamı Üniversiteye ait olacak şekilde gerekli form ve beyanlar (fikri mülkiyet hak sahipliği protokolü ve benzeri) doldurulmalıdır. Programın hak sahipliğini kısmen fon sağlayıcı kurumda bırakmasını zorunlu kılması halinde, Üniversiteye azami oranda pay düşecek şekilde hareket edilir.

(6) Üniversitenin diğer kurum ve kuruluşlar ile iş birliği yaptığı dış kaynaklı projeler (TÜBİTAK, TÜSEB, Ufuk Avrupa ve benzeri) kapsamında ortaya çıkabilecek fikri ve sınai mülkiyet haklarına ilişkin hak sahipliği oranlarının belirlenmesinde projede görev alan personelin projeye teknik katkıları, altyapı kullanımı esas alınır. Ancak bu beyanlar tek başına bağlayıcı olmamakla birlikte, nihai hak sahipliği oranları, KTÜ TTM Yönetim Kurulunun değerlendirmesi ve ÜYK'nın onayı ile kesinleşir.

(7) Sözleşmeye dayalı çalışmalarda ortaya çıkabilecek fikri ve sınai mülkiyet haklarına ilişkin hak sahipliği oranları, sözleşme imzalanmadan önce KTÜ TTM'ye bildirilir ve bu Yönerge hükümleri çerçevesinde değerlendirilir. Üniversite altyapısı, imkânları veya kurumsal kimliği kullanılarak gerçekleştirilen çalışmalarda ortaya çıkan buluşlar bakımından, Üniversitenin hak sahipliği tamamen ortadan kaldırılamaz. Ancak kamu yararı, stratejik iş birliği veya Üniversitenin uzun vadeli menfaatlerinin gerektirdiği hâllerde, KTÜ TTM Yönetim Kurulunun gerekçeli teklifi ve ÜYK'nın onayı ile Üniversitenin hak sahipliğinden tamamen veya kısmen feragat edilmesine karar verilebilir.

(8) Proje başvurusu aşamasında veya sözleşmeye dayalı çalışmalarda sözleşme imzalanması aşamalarında belirtilen hak sahipliği oranları, öngörülen katkılara dayalıdır. Ancak ilgili çalışma sırasındaki fiili katkılar, buluş bildirimi ve teknik değerlendirme sonuçları dikkate alınarak nihai hak sahipliği oranları ilgili taraflarca yeniden belirlenebilir. Nihai hak sahipliği, ilgili kurumların yürürlükteki mevzuatları ve iç düzenlemeleri saklı kalmak kaydıyla kesinleşir.

(9) Buluşçu tarafından, buluş bildirimi yapılmaksızın gerçekleştirilen hizmet buluşu niteliğindeki başvurular olması halinde, Üniversite ilgili başvurunun ilgili kurum (Türk Patent ve benzeri) nezdinde hak sahipliğini devir almak üzere işlemleri gerçekleştirebilir. Devamında buluşçuya bu Yönerge ve ilgili mevzuat hükümleri çerçevesinde işlem yapılır.

(10) Hak sahipliği oranlarına ilişkin uyuşmazlıklar öncelikle KTÜ TTM Yönetim Kurulu tarafından değerlendirilir; gerekli görülmesi hâlinde ÜYK tarafından nihai karara bağlanır.

(11) Üniversitenin diğer kurum/kuruluşlarla ortak olduğu süreçlerde, "başvuru sahibi", "hak sahipliği ve oranları" ile "koruma-ticarileştirme giderleri ve gelir paylaşımı" ve diğer hususlar bu Yönerge çerçevesinde belirlenerek, taraflar arasında yapılacak sözleşme ile karara bağlanır.

(12) Birden fazla kurum, kuruluş veya şirketin katkısıyla ortaya çıkan veya çıkması muhtemel buluşlarda, taraflar hak sahipliği oranları konusunda anlaşmazlık olması durumunda, öncelikle iyi niyetli müzakereler yoluyla uzlaşma sağlanmaya çalışılır. Uzlaşma sağlanamaması hâlinde, tarafların her biri kendi mevzuatları ve iç düzenlemeleri çerçevesinde haklarını saklı tutar. Bu durumda, başvurunun yapılabilmesi amacıyla taraflar geçici bir hak sahipliği oranı üzerinde mutabık kalabilir veya başvuru, hak sahipliği oranları saklı tutulmak kaydıyla ortak başvuru şeklinde yapılabilir. Nihai hak sahipliği oranları, taraflar arasında yapılacak protokol veya yargı mercileri tarafından verilecek karar doğrultusunda kesinleşir.

BEŞİNCİ BÖLÜM

Başvuru, Koruma ve Yenileme

MADDE 16- (1) Üniversitenin hizmet buluşu niteliğindeki ve bu Yönergeyle sınırları belirlenen buluşlar üzerinde 6769 sayılı Sınai Mülkiyet Kanunu ve ilgili mevzuat hükümleri çerçevesinde tam veya kısmi hak talebinde bulunması hâlinde, koruma başvuruları Üniversite adına veya ortak hak sahipleriyle birlikte yapılır.

(2) Üniversite adına başvuru sahibi olarak başvurusu yapılan patent, faydalı model ve tasarımlara ilişkin yıllık koruma ve yenileme ücretleri, başvuru tarihinden itibaren beş yıl süreyle Üniversite tarafından karşılanır.

(3) Beşinci yılı dolan buluşlar, KTÜ TTM Yönetim Kurulu tarafından ticarileşme potansiyeli bakımından değerlendirilir. KTÜ TTM Yönetim Kurulu, ticarileşme potansiyeli bulunan buluşlar için ilave beş yıla kadar koruma sağlanması adına süreçlerin devam ettirilmesine karar verebilir.

(4) Buluşların KTÜ TTM Yönetim Kurulu tarafından ticarileşme potansiyeli bakımından değerlendirilmesi, buluşçu(lar) tarafından yapılacak sunum, rapor ve benzeri bilgilerin çerçevesinde, KTÜ TTM personeli tarafından sağlanacak uzman görüşü ile gerçekleştirilir.

ALTINCI BÖLÜM

Ticarileşme

MADDE 17- (1) KTÜ TTM, Üniversiteye ait veya ortak hak sahipliği bulunan buluşların ticarileştirilmesine yönelik stratejileri geliştirir, uygular ve izler.

(2) Ticarileştirme çalışmaları kapsamında, lisanslama (münhasır veya gayri münhasır), devir, şirketleşme, ortak girişim veya uygun görülen diğer modellerden yararlanılabilir. Uygulanacak modelin seçimi, her bir buluşun niteliği, teknolojinin olgunluk seviyesi, pazar potansiyeli, piyasa koşulları ve stratejik öncelikler dikkate alınarak belirlenir.

(3) Buluşçu(lar), buluşun ticarileşmesine yönelik KTÜ TTM'nin ticarileştirme çalışmaları dışında gelişmeler olduğunda, başvuru sahibine yazılı olarak bildirim yapmakla yükümlüdür.

(4) KTÜ TTM, ticarileşme süreçlerinde kullanılabilecek uygun bir fon mekanizması bulunması halinde, ticarileşme çalışmaları yürütülen kurum/kuruluş ile iş birliği halinde başvuru süreçlerini yürütebilir.

(5) Üniversite adına tescil edilmiş veya tescil edilme potansiyeli bulunan buluşlar patent portföyünde izlenir. Bu haklar arasından KTÜ TTM tarafından KTÜ TTM Yönetim Kurulu onayı aktif ticarileşme sürecine alınması uygun görülenler, KTÜ Ticarileşme Portföyüne dâhil edilerek; fuarlar, sergiler, yatırımcı buluşmaları, dijital platformlar ve benzeri araçlar aracılığıyla ticarileşme çalışmaları yürütülür.

(6) Ticarileşme çalışmaları kapsamında lisanslama yolunun benimsenmesi halinde lisans bedeli, taraflar arasında yürütülecek müzakereler sonucunda, ciro üzerinden pay, sabit bedel, asgari garanti bedeli ve benzeri gibi yöntemler ya da bu yöntemlerin birlikte uygulanması suretiyle belirlenir. Lisans bedeli ödemelerine ilişkin periyot, kayıtların kontrolü ve diğer şartlar lisans sözleşmesinde belirlenir.

(7) Ticarileşmeye konu edilen buluşun değerinin belirlenmesi amacıyla bağımsız kurum veya kuruluşlardan değerlendirme hizmeti alınabilir. Değerleme bedelinin belirlenmesinde taban fiyat olarak esas alınır ve bu bedelin altında lisans veya devir yapılamaz. Lisans veya devir işlemleri, şeffaflık ve rekabet ilkeleri gözetilerek ÜYK tarafından belirlenen usul çerçevesinde yürütülür.

(8) Buluşun, Buluşçu(lar) tarafından kurulan veya kurulacak olan bir şirket aracılığıyla ticarileştirmek istenmesi hâlinde bu talep KTÜ TTM'ye yazılı olarak iletilir. KTÜ TTM Yönetim Kurulu tarafından talebin uygun bulunması ve ÜYK'nin onayı üzerine, ilgili şirket ile bu Yönerge hususları çerçevesinde lisans veya devir sözleşmesi akdedilmesi ile ticarileştirilir. Buluşçu(lar)nun şirketin ortağı olması ve yazılı talepte bulunması hâlinde, bu Yönergenin gelir paylaşımı hükümleri uyarınca buluşçu(lar)ya isabet eden lisans bedeli kısmı, ÜYK kararı ve ilgili mevzuat hükümleri çerçevesinde nakit ödeme yerine şirkete sermaye olarak mahsup edilebilir. Bu hâlde şirket, lisans bedelinin yalnızca Üniversiteye isabet eden kısmını nakit olarak öder.

YEDİNCİ BÖLÜM

Gelir Paylaşımı

MADDE 18- (1) Üniversitenin hak sahibi olduğu buluşların yarışma, ticarileştirme ve benzeri gibi herhangi bir faaliyet sonucu bir gelir elde edilmesi durumunda varsa sözleşmeler temel alınarak vergiler dâhil tüm giderler düşüldükten sonra geriye kalan kısmın %70'ine tekabül eden tutar (bahse konu gelirlerin üçte birinden az olmamak koşulu ile) buluş sahiplerinin hesaplarına

ÜYK tarafından nihai oran belirlenmişse bu oran üzerinden, aksi takdirde buluş bildirim formunda belirtilen oranlarda, her ikisinde de oran belirtilmemişse eşit paylı olarak aktarılır.

(2) Üniversitenin hak sahibi olduğu buluşlardan yarışma, ticarileştirme ve benzeri gibi herhangi bir faaliyet sonucu elde edilen gelirlerin, herhangi bir sebeple doğrudan buluşçuların hesabına aktarılması durumunda buluşçular bahse meblağın tamamını, bu Yönerge çerçevesinde dağıtılması amacı ile gelirin hesaplarına ulaştığı tarihten itibaren en geç on iş günü içinde Üniversite hesabına aktarmakla yükümlüdür.

(3) Buluştan elde edilen gelir, öncelikle Üniversite özel bütçesinde tanımlanan "05.9.9.07" (6769 sayılı Kanun Kapsamında Elde Edilen Sınai Mülkiyet Hakkı Gelirleri) koduna kaydedilir. Buluşçu payları ödendikten sonra kalan gelir, Üniversitenin başta fikri ve sınai mülkiyet haklarının korunması ve ticarileşmesi çalışmaları olmak üzere, araştırma-geliştirme ve diğer ihtiyaçları için kullanılabilir.

SEKİZİNCİ BÖLÜM

Korumadan Vazgeçme ve Devir

MADDE 19- (1) Üniversitenin koruma ve yenileme yükümlülüğünü sona erdirmesi kararı alması halinde, ilgili hak öncelikle buluşçuya/buluşçulara devredilmek üzere teklif edilir. Buluşçu(ların)nun teklifi yazılı bildirim tarihinden itibaren on beş gün içinde kabul etmemesi hâlinde, Üniversite ilgili hak üzerinde tasarrufta bulunabilir.

(2) Buluşçulara yapılacak devir, Üniversite tarafından yapılmış masrafların mahsup edilmesi suretiyle bedelli veya ÜYK kararıyla bedelsiz olarak yapılabilir. Üniversite, devrettiği hak üzerinde inhisari olmayan kullanım hakkını saklı tutar.

(3) Bedelsiz olarak buluşçulara yapılacak devir, hak sahipliğinin ÜYK kararıyla belirlenecek oranda (%5'i aşmamak kaydı ile) devam ettirilmesi sureti ile yapılabilir. Bu durumda buluşçu, bahse konu buluşa ilişkin gelecekte doğacak ya da doğabilecek masrafların tamamını (%100) karşılayacak olup, Üniversiteye herhangi bir masraf tahakkuk ettirilmeyecektir.

(4) Üniversitenin, hak sahipliğinin tamamını buluşçuya devrettiği durumlarda, buluşun üçüncü kişilere lisanslanması veya ticarileştirilmesi durumunda elde edilecek gelirden asgari %10 oranında pay alma hakkını saklı tutabilir.

(5) Devir süreçlerine esas tüm masraflar ve devir tarihinden sonraki tüm masraf ve yükümlülükler devralana aittir.

(6) Bu madde kapsamında gerçekleştirilecek her türlü devir işlemi, tarafların hak ve yükümlülüklerini, saklı tutulan hakları, gelir paylaşım oranlarını ve masraf sorumluluklarını açıkça düzenleyen yazılı bir devir sözleşmesiyle kayıt altına alınır.

DOKUZUNCU BÖLÜM

Çeşitli ve Son Hükümler

MADDE 20- (1) Üniversite, herhangi bir şekilde hak sahibi olduğu fikri mülkiyet haklarının üçüncü kişiler tarafından izinsiz kullanılma durumunun tespit etmesi halinde Hukuk Müşavirliği vasıtası ile gerekli süreçleri başlatmak ve takip etmekten sorumludur.

(2) Tescil kararı çıkan buluş için tescil belgesi talep etme kararı KTÜ TTM Yönetim kurulunca verilir. KTÜ TTM Yönetim Kurulunun tescil belgesinin talep edilmemesi yönünde karar vermesi halinde, Buluşçular, ilgili ücreti kendileri ödemek kaydı ile KTÜ TTM'den tescil belgesini bireysel olarak talep edebilirler.

Hüküm bulunmayan haller

MADDE 21- (1) Bu Yönergede hüküm bulunmayan hususlarda 6769 sayılı Sınai Mülkiyet Kanunu ve ilgili yönetmelik, bunun yerine kabul edilecek kanun veya kanun hükmünde kararname hükümleri ve Üniversite Yönetim Kurulu kararları geçerlidir.

Yürürlükten kaldırılan yönerge

MADDE 22- (1) 31.01.2020 tarih ve 305/3 sayılı Senato Kararı ile kabul edilen Karadeniz Teknik Üniversitesi Fikri ve Sınai Mülkiyet Hakları, Teknoloji Transferi ve Bilginin Ticarileşmesi ve Lisanslanması Uygulama Yönergesi yürürlükten kaldırılmıştır.

Yürürlük

MADDE 23- (1) Bu Yönerge, Senato tarafından kabul edildiği tarihten itibaren yürürlüğe girer.

Yürütme

MADDE 24- (1) Bu Yönergeye ilişkin hükümleri Karadeniz Teknik Üniversitesi Rektörü yürütür.